

ریسک جنگ گسترده‌تر با ایران و گروه‌های نیابتی‌اش

به قلم دیوید شنکر (/fa/experts/dywyd-shnkr/)

۱۳ نوامبر ۲۰۲۳

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/risks-wider-war-iran-and-its-proxies

العربية (/ar/policy-analysis/mkhatr-andla-hrb-aws-ntaqaan-m-ayran-wwklayha/)

Also published in Economist

درباره نویسنده

دیوید شنکر (/fa/experts/dywyd-shnkr/)

.David Schenker is a Senior Fellow at The Washington Institute and former Assistant Secretary of State for Near Eastern Affairs

مقاله‌ها و دیدگاه‌ها

افزایش اعزام قوا و تجهیزات نیروی دریایی ایالات متحده برای تقویت بازدارندگی کافی نیست و واشنگتن باید به حملات گروه‌های نیابتی ایران به نیروهای آمریکایی قاطعانه پاسخ دهد و فشار اقتصادی به تهران را تشدید کند

عنصر مهم واکنش دولت بایدن به جنگ غزه استقرار چشمگیر نیروها در خاورمیانه بوده است. تاکنون آمریکا سوای دارایی‌های نظامی که از قبل در خاورمیانه مستقر بوده‌اند دو ناوگروه هواپیما بر ناوشکن‌های همراه آنها مجهز به موشک‌های هدایت‌شونده و یک واحد تفنگداران دریایی قادر به انجام عملیات آبی-خاکی را به آنجا اعزام کرده است. به گفته وزارت دفاع آمریکا کارکرد این ناوگان جنگی «سال یک پیام بازدارنده قوی برای هر بازیگری است که ممکن است به فکر ورود به درگیری باشد» و این اشاره‌ای غیرمستقیم به ایران و گروه‌های نیابتی‌اش در منطقه است.

نمایش قدرت آمریکا در دریای مدیترانه بدون شک قابل توجه است و همچنان به آن افزوده خواهد شد: پنتاگون گفته است که یک سامانه موشکی «تاد» (THAAD) برای دفاع هوایی و گردان‌های موشکی پاتریوت را به منطقه می‌فرستد. اما مشخص نیست که آیا این زور بازو نشان دادن واقعا چقدر مداخله سایر نقش‌فرینان را محدود می‌سازد یا از گسترش جنگ جلوگیری می‌کند. تهدید بازدارندگی آمریکا برای آن که معتبر باشد باید در برابر تحریک‌های در حال ظهور قاطعانه عمل کند.

از زمان آغاز جنگ گروه شبه‌نظامی نیابتی ایران در لبنان یعنی حزب الله یک کارزار محاسبه‌شده برای تشدید تنش را در امتداد مرز شمالی اسرائیل پیش برده است. حزب الله با موشک‌های ضدتانک مواضع ارتش اسرائیل را هدف قرار داده پست‌های دیده‌بانی اسرائیل را از کار انداخته تلاش‌هایی برای نفوذ به داخل مرز انجام داده و حتی اجازه داده تا حماس و دیگر گروه‌های تحت حمایت ایران به راکت‌پرانی در امتداد مرز اقدام کنند - اگر خود آنها را ترغیب نکرده باشد.

اسرائیل در برخی مواقع پاسخ مرگبار اما خویشتندارانه داده است تا سرعت افزایش تنش را کند سازد. ایران به سهم خود ظاهرا در دستور دادن به حزب الله برای ورود به یک جنگ تمام‌عیار مردد بوده است و در عوض ترجیح می‌دهد این موثرترین نیروی بازدارندگی خود را در مقابل اقدام نظامی بالقوه اسرائیل علیه برنامه هسته‌ای تهران حفظ کند با این وجود نگرانی‌ها از این که درگیری‌های کنونی به

اشتباه محاسباتی و یک آتشافروزی پرهزینه دیگر حزب‌الله-اسرائیل مانند وقایع سال ۲۰۰۶ و جنگ ۳۳ روزه در لبنان شمال اسرائیل و بلندی‌های جولان منجر شود در حال افزایش است.

ایران که سال‌ها حمایت مالی و آموزشی و تجهیزاتی‌اش از حماس به اینجا رسید که این گروه به کشتار حدود ۱۴۰۰ نفر در جنوب اسرائیل در حمله هفتم اکتبر دست بزند خود را مدافع مردم فلسطین معرفی کرده است. حتی قبل از انفجار متاثرکننده بیمارستان الاهلی در غزه در ۱۷ اکتبر افکار عمومی در جهان عرب در غلیان بود. با افزایش شمار کشته‌شدگان غیرنظامی فلسطینی ایران برای عملی ساختن تهدیدهای خود تحت فشار قرار خواهد گرفت.

نیروهای نیابتی ایران با پیش‌بینی حمله زمینی اسرائیل به غزه به طور روزافزون حالت تهاجمی به خود گرفته‌اند و این وضع به مرز لبنان و اسرائیل محدود نمی‌شود. در ۱۹ اکتبر یک ناوشکن آمریکایی در دریای سرخ چهار موشک کروز و ۱۵ پهپاد پرتاب‌شده از سوی شبه‌نظامیان حوثی تحت حمایت ایران در یمن را سرنگون کرد که ظاهراً به سمت اسرائیل می‌رفتند. در همان روز موجی از موشک و پهپاد که شبه‌نظامیان مورد حمایت ایران در عراق به طور همزمان شلیک کرده بودند به دو پایگاه آمریکایی در عراق اصابت کرد. و در جنوب سوریه نیروهای نیابتی ایران با پهپاد به یک پادگان آمریکایی حمله کردند که برای کمک به شبه‌نظامیان شورشی در منطقه برای مبارزه با داعش حفظ شده بود و یک تاسیسات نفتی محل استقرار سربازان آمریکایی را هم هدف قرار دادند.

این رشته عملیات تحت حمایت ایران هشدار غیرقابل انکار برای اسرائیل و آمریکا است. اما آیا ایران واقعا آماده است تا از نیروهای نیابتی‌اش استفاده حداکثری کند

حد پیشروی جمهوری اسلامی را در بسیج شبه‌نظامیان تحت حمایت خود موفقیت یا شکست عملیات زمینی ارتش اسرائیل در غزه تعیین می‌کند هرچند تشدید تنش می‌تواند ناشی از هر دو موقعیت موفقیت یا شکست باشد. اگر عملیات اسرائیل خوب پیش برود ایران ممکن است به دنبال گسترش درگیری باشد؛ اگر عملیات بد پیش برود ایران احتمالاً به دنبال بهره‌برداری از ضعف‌های مفروض خواهد بود. بن امکان نیز وجود دارد که رهبران تهران تصمیم به محدود کردن درگیری بگیرند و بخواهند قابلیت‌های گروه‌های نیابتی خود را برای بازداشتن اسرائیل از حمله احتمالی به ایران حفظ کنند.

با این حال در نهایت کلید اجتناب از یک درگیری منطقه‌ای بزرگتر در دست واشنگتن است. تجهیزات و امکانات نیروی دریایی آمریکا به منظور جلوگیری از گسترش جنگ در دریای مدیترانه آرایش گرفته‌اند اما آیا تهدید این ابرقدرت به مداخله معتبر تلقی می‌شود برخی وابستگان حزب‌الله آشکارا حضور تقویت‌شده آمریکا در منطقه را به مسخره گرفته‌اند هرچند این رفتار شاید طبل توخالی باشد. دیگر گروه‌های نیابتی ایران نیز عملیات علیه نیروهای آمریکایی در عراق و سوریه را تشدید کرده‌اند.

اگر دولت بایدن به جلوگیری از باز شدن جبهه‌های بیشتر امید دارد تهدید آمریکا برای مداخله باید معتبر تلقی شود. دولت بایدن هنوز این را نگفته است اما ایران مسئول جنگ غزه است؛ گسترش جنگ تنها با دستور ایران است که اتفاق می‌افتد. برای جلوگیری از این امر آمریکا باید قاطعانه به حملات علیه نیروهایش در سراسر منطقه پاسخ دهد. عهده‌دار آن آمریکا به جای تمرکز صرف بر گروه‌های نیابتی ایران باید آن کشور را مستقیماً در قبال اقدامات گروه‌های تحت حمایتش مسئول بشناسد.

یکی از راه‌های انجام این کار افزایش فشار اقتصادی است. هفته گذشته وزارت خزانه‌داری آمریکا مجموعه‌ای از تحریم‌های مالی را علیه برنامه موشک‌های بالستیک و پهپادهای ایران اعمال کرد. فراتر از آن دولت بایدن باید صراحتاً بگوید که شش میلیارد دلار ایران که در ماه سپتامبر رفع توقیف نده بود و در چارچوب توافق آزادی پنج زندانی آمریکایی انجام شد برای مدت نامعلوم در قطر مسدود خواهد شد. همچنین آمریکا می‌تواند تحریم‌هایی را علیه شرکت‌های مرتبط با شبه‌نظامیان عراقی تحت حمایت ایران اعلام کند. این گام همراه با تمهیداتی برای محدود کردن بیشتر دسترسی عراق به دلار -سعت دادن به طرح سهمیه‌بندی که آمریکا سال گذشته برای مبارزه با فساد و پولشویی اعلام کرد- می‌تواند به محدود کردن فعالیت‌های ایران در دور زدن تحریم‌ها کمک کند.

با تمام این‌ها قدرت نظامی از ابزار مالی قدرتمندتر است. بی‌میلی آمریکا به استفاده از زور در منطقه اگر نگوئیم که به مثابه دعوت از ماجراجویی‌های ایران عمل کرده به آنها مجوز داده است. عطمناً استقرار و حفظ قوای بازدارندگی به خودی خود می‌تواند منجر به تشدید تنش شود. ایران و گروه‌های نیابتی آن خوب می‌دانند که آمریکا می‌خواهد از یک درگیری مسلحانه دیگر در خاورمیانه پرهیز کند - این عامل دیگری است که اعتبار تهدیدهای آمریکا را زیر سوال می‌برد. عتاسفانه برای جلوگیری از گسترش جنگ غزه ممکن است گزینه دیگری غیر از درگیری نظامی برای واشنگتن وجود نداشته باشد.

دیوید شنکر (<https://www.washingtoninstitute.org/experts/david-schenker>) هموند ارشد تاوب در انستیتو واشنگتن مدیر برنامه روبین در سیاست جهان عرب و دستیار سابق وزیر خارجه در امور نزدیک است. *ین مقاله ابتدا در وبسایت اکونومیست*

<https://www.economist.com/by-invitation/2023/10/23/david-schenker-on-the-risks-of-a-wider-war-with-iran-and-its->

proxies منتشر شده است.

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Israeli Offshore Gas Platform Near Gaza Resumes Production

نوامبر ٢٠٢٣ ١٥

Simon Henderson

(/policy-analysis/israeli-offshore-gas-platform-near-gaza-resumes-production)

BRIEF ANALYSIS

Iranian Escalation in Iraq and Syria: Implications and U.S. Options

نوامبر ٢٠٢٣ ١٥

Michael Knights ,

Devorah Margolin ,

Andrew J. Tabler ,

Wladimir van Wilgenburg

(/policy-analysis/iranian-escalation-iraq-and-syria-implications-and-us-options)

BRIEF ANALYSIS

Iran Potentially Expanding Its Air Defense Axis in Lebanon and Syria

نوامبر ٢٠٢٣ ١٥

TOPICS

(fa/policy-analysis/syast-amryka/) سیاست آمریکا

(fa/policy-analysis/nzamy-w-amnyty/) نظامی و امنیتی

REGIONS & COUNTRIES

(fa/policy-analysis/ayran/) ایران